

הכנותיה הצבאיות של מצרים

המספרים והתאריכים הניתנים במאמר זה נלקחו מחמך מצרי רשמי (הודעות ממשלתיות, פרטיכלי הפרלמנט), או מידיעות מוסמכות בעתונות המצרית. — המערכת.

1. הנחות כלליות

שאלת התגוננותה של מצרים בפני התקפת אויב הפכה, נוכח המצב הבין-לאומי, בעיה מרכזית, המעסיקה כיום את האומה המצרית ואת ממשלתה. ההכרח לסגל את הארץ למשטר של שעת חירום במשך תקופת זמן קצרה הבלויט כמה חופעות ראויות לתשומת לב.

(א) מצרים לא תוכל, הן מבחינת יכולתה הכלכלית והן מבחינת כושר החומר האנושי שלה, ליצור צבא אשר יוכל להגן עליה בעתיד הקרוב בכוחות עצמו. בעובדה זו מודים היום אף הלאומיים המצרים הקיצוניים ביותר.

(ב) בעקב התסבוכת הבין-לאומית, ביססה אנגליה את מעמדה בארץ הנילוס במידה המפחיתה בהרבה את עצמאותה של מצרים לפי החוזה האנגלו-מצרי משנת 1936.

(ג) הדלדלות אוצר המדינה, בגלל הוצאות ההגנה וגורמים אחרים, הביא לידי צמצום בפעולת ההבראה הכלכלית של הממשלה.

(ד) בעית ההגנה משמשת אחד הגורמים היסודיים לחיכוכים המפלגתיים במצרים.

(ה) ההכנות הצבאיות, וביחוד חינוך העם להגנה פסיבית, הפחיתו בהרבה בלבנות המצרים את רגשות הפחד מפני התקפת אויב, ובפרט מפני הרעשות מהאויב.

2. הבעיות של ההודינות המצרית

החוזה עם אנגליה משנת 1936 ביטל כל הגבלה מספרית של הצבא המצרי ואפשר את התפתחותו בהתאם ליכולתה של הארץ. אף על פי כן לא נזדרזו ממשלת הופד וממשלת מוחמד מחמוד, בראשית שלטונה, להגדיל בהרבה את צבא המדינה ולארגנו מחדש, בהתאם לצרכי המלחמה המודרניים. רק הסכם מינכן בספטמבר 1938 וסיפוח צ'כיה ע"י גרמניה במרץ 1939 עוררו את הממשלה המצרית לנקוט בפעולות נמרצות להגנת הארץ ולתכן תכניות להגדלת צבאה. התכנית הראשונה להגברת הצבא המצרי, שהוצעה ע"י מיניסטר המלחמה סן סקרי בסוף השנה החולפת היתה רחבה מאד. לפיה צריך היה הצבא הסדיר של המדינה להגיע כעבור חמש שנים ל-100.000 איש. אוירוני המלחמה — ל-1.000 ואניות המלחמה השונות — ל-36. ההוצאות להגשמת התכנית הזאת הוערכו ב-70-60 מליון לירה. ברם, מהרה נתברר, שאוצר המדינה לא יוכל לשאת את הנטל הכבד הזה. חסן סברי התפטר ובמקומו מונה חוסין סירי. זה האחרון העמיד את הוצאות ההגנה למשך חמש שנים על 40 מליון לירה, שהיו צריכים להתחלק כדלקמן:

(1) 20 מליון לירה להגברת הזיון. מתוכם — 6 מליון ליימ לרכישת אוירונים ולסדור אוירודרומים; 12 מליון ליימ להגדלת הצבא וצידודו; 700 אלף ליימ לבנין בתי-חרושת לנשק, למעלה ממליון ליימ להוצאות הצי; (2) 20 מליון ליימ להוצאות כלליות: להחזקת מוסדות ובתי-ספר צבאיים, לקניית חמרי דלק, למשכנת, לתלבשת ולפרגסת הצבא וכו'. לפי התכנית החדשה צריך היה הצבא המצרי הסדיר להגיע

עלידי
ת, אשר
והכובש,
האחרון
זאת יד

גם על
שנודמן
ית פרות
1: שימש
ן שנגרם
להתחרות

זהם: קו
ו הברזל.
והחבלות
והכסחון
ית בדרך
יגו להם
ל ניקוב
זה עמוד

היא גם
אחדים
של קרב
וגנבות—
עם כח
והדבר
אלא גם
המווינים
פרם על
ית טובה
כי הוא
בוהה.
ווינות
ת צדקת

כעבור חמש שנים ל-50,000 איש וחיל המלואים ל-60,000. מספר האוירונים נקבע ל-500, (מהם 240 אוירוני מלחמה ו-260 אוירוני אימון). תכנית הצי הופחתה עד ל-9 יחידות: אניה למשמר החופים בת 1800 טון, 4 אניות מוקשים, 800-700 טון כל אחת, 4 סירות טורפדו, 60 רגל האורך כל אחת*. מספר בתי-החרושת הועמד על שלושה: אחד - לנשק קל, אחד - לתחמושת, ואחד - לשלדי אוירונים.

אך גם התכנית המקוצצת הזו לא התאימה ליכולתה הפיננסית של מצרים. ביולי ש"ז הוחלט לא לפגוע בהיקף התכנית עצמה, אלא שהגשמה הוארכה מחמש לשבע שנים. הושגה גם הנחה מאנגליה, שלפיה תשלם מצרים את חובותיה לבתי החרושת האנגלים במשך 12 שנה במקום חמש שנים.

מלבד הקשיים הפיננסיים עמדו בפני ממשלת מצרים מכשולים נוספים: העם המצרי ברובו אינו מסוגל ביותר, הן מבחינה נפשית וגופנית, והן מבחינת רמתו התרבותית, לעבודת הצבא. המחלות הכרוניות הנפוצות בין המצרים ותנאי התזונה הירודים התישו את כחותיהם הפיסיים. כ-80% מבין הנבדקים בדיקה רפואית נפסלים מטעמי בריאות. העדר כל מסורת צבאית במשך תקופה ממושכת השניא את הצבאיות על שדרותיה הרחבות של האומה. העתונות המצרית מרבה - מטעמי תעמולה - לדבר על שינוי הערכין שחל ביחס המצרים לעבודת הצבא בחדשים האחרונים. אך דבריה מוגזמים במקצת. ההתלהבות המיליטריסטית הקיפה אמנם חלק קטן מן השכבות המשכילות, וגם כאן לא נעדרו חשבונות חמריים: כל שערי הפרנסה נעולים בפני גומרי בתי הספר הגבוהים במצרים, והשירות כקצינים בצבא פותח לפניהם אפשרויות חדשות לעבודה. אשר להמון העם, הרי כאן לא רפתה האנטיפתייה לעבודת הצבא.

מתוך המכפרים המובאים בספרו של מרת'ן קק בוטרוס ג'אלי בספרו, הפוליטיקה של מחר*, שהופיע בסוף השנה שעברה, יוצא, שבשנות 5-1931 עלה בממוצע מספר הגברים שהגיעו לגיל השירות הצבאי, ל-180,000 בכל שנה. הם נחלקו כדלקמן: 44,496 שוחררו מן השירות ללא כל תשלום, 4,265 שוחררו תמורת תשלום כופר, 49,834 השתמטו מן השירות, 60,123 נפסלו לעבודה צבאית, 17,009 נמצאו ראויים לעבודה צבאית, 2,848 נתגייסו למעשה. במאמר מיוחד מציין, אלאהראם* שבשנים האחרונות גדל עוד יותר מספר המשתמטים מהצבא. במקום אחר אומר העתון, שבשנה הנוכחית עלה מספרם ל-54,000 איש, רבים מהם אף הטילו מומים בגופם. למעשה הוקל תפקידה של הממשלה המצרית ע"י זה, שגם בלאו הכי היו אמצעייה הכספיים מספיקים לגייס רק חלק קטן מבין אלה שנבדקו ונמצאו ראויים לשירות. בשנה זו הוכנסו כמה שינויים בתקנות הגיוס במצרים. זמן השירות הופחת מחמש שנים לשנה אחת לבעלי-השכלה ולשלוש שנים לבורים. בדרך זו אפשר יהיה ליצור ביתר מהירות צבא מלואים גדול. כמו כן בוטל תשלום הכופר, אולם נקבעו הנחות מיוחדות לתלמידי בתי הספר התיכוניים והגבוהים. בשעת ויכוח חריף בבית הנבחרים מסייב לחוק הגיוס החדש דרשה האופוזיציה בתוקף לבטל את הזכויות המיוחדות ולקבוע במצרים שירות חובה כללי. אחמד מאהר, מיניסטר הכספים בממשלה הקודמת, הסתפק בתשובה קצרה וחוחכת לאנשי האופוזיציה: "היו מעשיים". מכשול גדול בדרך התקדמותו של הצבא המצרי מהוה דרגת התפתחותם האינטלקטואלית הירודה של המוני מצרים, שאינם מסוגלים לחפוט בנקל את כללי הטכניקה הצבאית האלמנטריים. ביחוד סובלות מכך הפלוגות הממוכנות. אחוזו הבורים

* בתכנית בנין הצי הוכנסו בינתיים שינויים ותיקונים רבים, ועדיין לא ברור מה יהא הרעבר הסופי.

גבוה מאו
ואילו דל
עליהם א
שאינ לה
בעתונות
שחסרון
אב
המצרי ח

עכ
הגיע מס
איש בקי
כן התרח
ספר צב
הספר ל
לתחתנו
ספר לתע
גבוהים.
150 מבוי
אלא שנו
בית הספ
הי
עד גמר
עיקרי ש
שנבנו ל
נגד התח
ארעיים ו
ולצבא ר
או
דרכי הו
מסילת ו
ולהרחיב
את הכבי
את ממש
דרך מקו
מעמריה
מתעלת כ
אין ההת
הממשלה
קסרקטיני
עתה סול

גבוה מאד בצבא זה. כי בעלי האמצעים מצליחים להשתחרר בדרכים שונות מהשירות. ואילו דלת העם מוכרחת למשוך בעול העבודה בצבא. גם היחס לחילים מצד הממונים עליהם איננו טוב ביותר, ולעתים קרובות מנצלים אותם לכל מיני עבודות קשות, שאין להן כל קשר עם השירות הצבאי. תלונות רבות על היחס הזה מתפרסמות בעתונות המקומית. המחסור בקצינים מורגש עד היום בצבא. אך עתה רבים הסיכויים שחסרון זה יתוקן באמצעות המכללה הצבאית ובתי-הספר לקצינים שהוקמו בזמן האחרון. אם תכנס מצרים לסכסוך מוזין בהמשך המלחמה הנוכחית, לא ימלא הצבא המצרי תפקיד מכריע בהגנת ארצו.

3. הישגיה הצבאיים וההנחתיים של מצרים

עם כל חולשתו ולקוייו של הצבא המצרי אין להתעלם גם מהישגיו. ערב המלחמה הגיע מספרו ל-32,000 איש (בזה כלולות גם כמה פלוגות ממוכנות), לעומת 13,000 איש בקירוב בזמן נפילת ממשלת הופד ב-1937. מספר האוירונים היה כ-150. כמו כן התרחבה מאד רשת בתי-הספר הצבאיים. בשנת 1937 היו במצרים ששה בתי-ספר צבאיים או צבאיים למחצה. החשובים שבהם היו הפקולטה הצבאית, בית הספר לאיתות ובית הספר לתרבות הגוף. בשנת 1937 נוסדו בתי-ספר אלו: לתותחנות, לקצינים נמוכים, למקצועות מלאכה לחיילים, ביים לקציני מטה, ובית-ספר לתעופה. כן התרחבו בהרבה בתי הספר הקודמים. ב-1938 נוסד ביים לקצינים גבוהים. מספר תלמידי הפקולטה הצבאית עלה מ-300 ל-600 (עליהם נוספו עוד 150 מבית הספר הגבוה לטיס), ושנות הלימודים בה היפתחו משלוש לשנה וחצי, אלא שנדרשת מהמועמדים השכלה גבוהה יותר (לפחות דרגת B. A.). מספר תלמידי בית הספר לקצינים נמוכים עלה מ-250 ל-500.

הישגיה הגדולים ביותר של ממשלת מצרים הם בשטח בנין הדרכים האסטרטגיות. עד גמר מלחמת העולם היה מצב הדרכים במצרים ירוד מאד: אמצעי תחבורה עיקרי שימשו אורחות הגמלים. רק סמוך לקהיר ולאכסנדריה היו כמה כבישים שנבנו לצרכי התיירים. העדר כבישים שימש מכשול גדול לבריטים במלחמתם נגד התורכים בסיני והסנוסים בלוב. הצבא הבריטי סלל או בחפזן שלושה כבישים ארעיים והם: (1) כביש בין אסמאעיליה ופורט סעיד; (2) דרך בין מצרים ואיי למכוניות ולצבא רגלי; (3) דרך למכוניות בין אלכסנדריה וסולום בגבולות הארץ המערביים. אחרי סיום המלחמה לא דאגו כמעט הממשלות המצריות השונות לשיפור דרכי התחבורה במדינה. עיקר מעינן היה נתון להגדלת הכנסותיהן משירותי מסילת הברזל. לבסוף נתעוררה הממשלה לסלול כביש מקהיר לתעלת סואץ, ולהרחיב את דרך המכוניות המובילה לירושלים. חברת התעלה שיפרה על חשבונה את הכביש בין סואץ ואסמאעיליה. חוזה העצמאות האנגלו-מצרי מ-1936 מחייב את ממשלת מצרים להתחיל מיד בסלילת דרכים אסטרטגיות. באותה שנה נסללה דרך מקהיר לאכסנדריה והורחב הכביש מקהיר לאסמאעיליה. אף דרך המכוניות מעמרין למקסיה-מקרוח שוכללה בהרבה. באמצעותה יכולות מכוניות צבאיות להגיע מתעלת סואץ לביצורי הגבול המערביים במשך עשרים וארבע שעות. אף על פי כן אין ההתקדמות הזאת הולמת את צרכי השעה. לרגל המתרחשות הבין-לאומית החליטה הממשלה המצרית לפני חדשים מספר להשתמש בכספים שנועדו מלכתחילה להקמת קורקטינים לצבא האנגלי בקרבת תעלת סואץ - לשם סלילת כבישים אסטרטגיים. עתה סוללים במצרים במהירות קדחתנית את הדרכים הבאות: (1) כביש לאורך

נקבע
ל-9
ן כל
ר על

צרים.
מחמש
לבתי

העם
רמתו
תזונה
פסלים
א את
מטעמי
חדשים
אמנם
שערי
קצינים
אן לא

ליטיקה
ממוצע
דלקמן:
כופר,
ראויים
זבשנים
העתון,
בגופם.
אמצעיה
לשירות.
הופחת
זר יהיה
נקבעו
בבית
הזכויות
הכספים
עשיים.
פחתוהם
זת כללי
הבורים

הנילוס בין קהיר לקוס במצרים העליונה. קוס תחובר אף היא בכביש עם הנמל הקטן קוסייר בים סוף, שימש להעלאת צבא הודי לחופי מצרים. בזמן מרד המהדי קבלו האנגלים עזרה מהודו דרך הנמל האמור; (2) דרך בין קנא וג'נדקא השוכנת אף היא לחוף הנילוס; (3) כביש אסמאעיליה-עוג'ה-באר-שב-ע-ירושלים הנסלל על ידי חברת "ש"ל" בשיטות חדישות, מהירות וזולות. בנית הכביש הזה, המסוגל לשאת את כלי הרכב הכבדים ביותר, הוחלה בתודש מאי, ומקום שסלילתו תסתיים בנובמבר. על ידי כך אפשר יהיה בשעת הצורך להעביר במהירות את הצבא האנגלי מא"י לגבולותיה המערביים של מצרים.

4. תוצאות ההודינות כלפי פנים

התוצאות המיוחדות על הזיון גרמו לדחית רוב התכניות למפעלים קונסטרוקציה טיביים, שממשלת מצרים עמדה להוציאם לפועל בשנים הקרובות. נוסף לזה נדלדלו מקורותיה הכספיים של המדינה בעקב הירידה הגדולה במחירי הכותנה, המשמשת ענף ההכנסה העיקרי של הארץ. המאזן הכספי של מצרים לשנת 1938 נסתיים בגרעון של כמה מליונים לירות. חוששים, שגם שנת הכספים הנוכחית תסתיים בגרעון ניכר. (עד עתה היה מאזנה הכספי של מצרים שלילי רק פעמים מאז המלחמה העולמית: בשנות 1920 ו-1930). הממשלה חשבה לאזן את תקציבה ע"י הטלת מסים שונים על התושבים, אך סכויי התכנית הזאת עדיין אינם ברורים. אי יכלתה של הממשלה להפנות עתה, בעיקר בגלל תכנית הזיון, לשיפור תנאי קיומם של התושבים, עלולה לגרור אחריה ירידה ברמת החיים, שהיא נמוכה מאד גם מלבד זה, ולהגביר את ההתלבטויות והחיכוכים הפנימיים בין המפלגות השונות במדינה. הקשיים שבהם נתקלה ממשלת מוחמד מחמוד בהגשמת תכנית הזיון שימשו בידי הופד כמכשיר ראשי להתקפה על ממשלה זו. אנשי הופד טענו, שכל ענין ההודינות המצרית הוא משולל כל ערך, והקמת הצבא המצרי מתוך בהילות והפזון ובאמצעים כספיים מצומצמים סופה להסתיים בכשלון. אם אנגליה מעונינת להגן על דרכי האימפריה שלה - הרי לדעתם - עליה לדאוג לציוד הצבא המצרי על חשבונה. במשך חדשים רצופים הוקדשו המאמרים הראשיים בעתוני הממשלה והופד לויכוחים חריפים בדבר דרכי הגנתה והודינותה של מצרים ולהאשמות וגנויים הדדיים.

5. אנגליה ומצרים

המצב הבין לאומי החמור חיזק את עמדתה של אנגליה בארץ הנילוס. כל העתונים - פרט לעתוני הופד - הדגישו וחזרו והדגישו, שאלמלא הגנתה של אנגליה היה גורלה של מצרים כגורל אלבניה וצ'כוסלובקיה. הצבא האנגלי, שארגן כמה תהלוכות הפגנה ברחובות קהיר ואלכסנדריה, תוך שיתוף עם הצבא המצרי, נתקבל בהתלהבות גדולה ע"י האוכלוסים. המצרים עצמם דרשו את הגדלת צבאות אנגליה בארצם. החוזה האנגלו-מצרי משנת 1936 אוסר על האנגלים להחזיק בגבולות מצרים חיל מצב גדול מ-10,000 אנשי צבא ו-400 טייסים. אף על פי כן הוכרז הקיץ ע"י הממשלה המצרית, כי אינה מתנגדת להגדלת הכוחות הבריטיים במידת הצורך גם מעבר לחחסם זה, אף בימי שלום. יתר על כן: הסעיף הראשי בחוזה האנגלו-מצרי המחייב את האנגלים לרכוש את צבאם באיזור התעלה בקסקטין, שיבנו תוך שמונה שנים ממועד חתימת החוזה הנ"ל, - נדחק לקרן זוית. עד לפני כחצי שנה היתה תכנית העברת הצבא האנגלי לאיזור התעלה אקטואלית. בשנה האחרונה

נסע מוחמד שלפיו השו הוערכה ב" ברם, תחת להסתלק מ אלא דחיה ,מוקטס" ד ראש המיני היות והוצו

שני סכנת ההח הרווחת בו אם תנסה חשוב לאוי התיכון, אן תפוקתה פ לפעולות : והציוד מא בנמלי הא בין איטלי להפטיק כ 400 מיל צבא מכל מצויים ש מעשרה פ הארטילרי במבצר ה ברובו, רן קשים שט יוכלו לע צבא רגלי מצ גורעו וה המשורינו פתוח. הב לא יצליח יהיו עליו בנו הדעה הנ עד חרטו

ס הנמל
מן מרד
וגרדקא
ירושלים
יש הזה,
מסלילתו
רות את

נסע מוחמד מחמוד במיוחד ללונדון והצליח לבוא לידי הסכם עם ממשלת אנגליה, שלפיו תשא בריטניה בחצי ההוצאות הדרושות להקמת הקסרקטין האמורים שבניתם הוערכה ב־14 מליון ל"מ. בחורף זה החלו אף במדידות ההכנה למטרה האמורה. ברם, תחת לחצה של אנגליה ומחוסר אמצעים כספיים נאלצה ממשלת מצרים להסתלק מהקמת הקסרקטין. מוחמד מחמוד הצהיר אמנם בבית הנבחרים, שאין כאן אלא דחיה זמנית, אך לדברי העתונות המצרית קטנים הם הסכומים להגשמת התכנית. "מוקטם" הנוטה לאנגליה ו"רוו אל יוסוף" התומך בחצר המלוכה ובעלי מאהר, ראש המיניסטרים הנוכחי, הטיפו בגלוי לביטול תכנית בנית הקסרקטין מעיקרה, היות והוצאותיה גדולות והיא אינה מעשית.

6. סכויי ההתקפה על מצרים

שני העברים שמהם עלולה לבוא התקפה רצינית על מצרים הם לוב וחבש. סכנת ההתקפה מצד לוב גידונה בהרחבה ע"י אישי-צבא ועתונאים שונים. הדעה הרווחת בחוגי המומחים בארצות הדמוקרטיות היא, שאיטליה תתקל בקשיים עצומים, אם תנסה לבצע את כיבושה של מצרים מצד לוב. לוב תשמש בלי ספק מרכז חשוב לאויריה האיטלקית, שתוכל להשתלט ממנו על מרכזו וחלק ממזרחו של הים התיכון, אך בדרך כלל ספק הוא, אם תוכל לשמש בסיס-התקפה מספיק לאיטליה. תפוקתה של לוב מצטמצמת בכמה סוגי תוצרת חקלאית. אם ירצו להפכה לבסיס לפעולות צבאיות בזמן מלחמה מן ההכרח יהיה להעביר אליה את רוב האספקה והציוד האיטלקי. מספר נמלי לוב הוא קטן. נמל העיר טריפולי, שהוא הגדול בנמלי הארץ, נמצא במרחק 270 מיל מהנמל הסיציליאני הקרוב ביותר. קוי התחבורה בין איטליה ומושבתה עוברים לא רחוק ממלטה. הציים הצרפתי והבריטי יוכלו להפסיק כמעט כליל את האספקה האיטלקית ללוב. מדבר לוב המשתרע לאורך 400 מיל משמש מגן טבעי למצרים. הדרך היחידה שבאמצעותה יכול לעבור למצרים צבא מכל הסוגים היא לאורך הים. חלק גדול מהדרך הזאת הוא כביש תקין, ומים מצויים שם בשפע. ברם, בשום מקום אין הדרך האמורה מרוחקת מן הים יותר מעשרה מילין, והאגף השמאלי של הצבא האיטלקי ישמש, איפוא, מטרה לאש הארטילריה הימית הבריטית. בהגיעם לגבול מצרים בדרך זו יתקלו האיטלקים במבצר החזק של מְרֶסָה מְרֶרוּח. מדרום לכביש האמור משתרע מדבר שהוא שמם ברובו. רבות בו גבעות חול או ואדיים, הממולאים גם הם חול. ולא פחות מהם קשים שטחי הטרשים והסלעים, שאינם מאפשרים מעבר למכוניות כל עיקר. בקושי יוכלו לעבור במדבר זה אבטומובילים משוריינים קלים, אך בשום פנים לא יעברוהו צבא רגלי או מכוונות מלחמה כבדות ותותחים גדולים.

מצבם של מגיני מצרים הוא יותר נוח. השטחים הקרובים לאיזור הגבול נזרעו והופרו בשנים האחרונות, וכך נפתרת שאלת האספקה לצבא זה. המכוניות המשוריינות והאוירוניים של צבא בריטניה יוכלו לתקוף את האויב המתקדם בשטח פתוח. הבריטים יוכלו לאלץ את האיטלקים להלחם בשדה הקרב הנוח להם. ואם לא יצליחו האיטלקים לשבור את קוי ההגנה ולחדור למצרים בעזרת התקפת בזק, יהיו עלולים לסבול קשות מפיגור האספקה.

בנוגע ליכולת התגוננותה של מצרים בפני התקפה מעבר חבש-סודאן הרי הדעה המקובלת היא פסימית יותר. צוין בכמה עתונים שהאיטלקים יוכלו להגיע עד חרטום במסע מהיר ולהשתלט על מי הנילוס. אין עיכובים טבעיים חשובים

נסטרוק-
נדלדלו
ומשמת
נסתיים
נסתיים
ים מאז
בה ע"י
ברורים.
י קיומם
ם מלבד
במדינה.
שימשו
ל: ענין
ז וחפזון
להגן על
חשבונה.
ליכוחים
יים.

לוס. כל
אנגליה
יגן כמה
נחקבל
אנגליה
נגבולות
הוכרז
במידת
בחווה
שיבנו
ני כחצי
ואחרונה

שימנעו את פלישתם בדרך זו. בעתונות המצרית לא נתפרסמו כמעט כל ידיעות על אמצעי ההתגוננות שנקטו בהם בסודאן. לשאלה בענין זה בבית הנבחרים השיב מוחמד מחמוד שממשלת מצרים לא הוניהה את סודאן, אלא שפעולותיה נשמרות בסוד. ברם, בזמן האחרון חלה הטבת יחסים בין אנגליה ואיטליה, והדבר במילא גרם להטבת יחסי מצרים ואיטליה.

7. התגוננות פסיבית

פעולותיה של מצרים בשטח זה הן נכרות, אם כי יסוד ההפגנה לא נעדר בהן. במשך החדשים האחרונים נערכו ללא הפסק תמרוני התגוננות שונים בכל רחבי הארץ. אורגנו קורסים רבים לעזרה ראשונה וללימוד דרכי ההתגוננות מהתקפות מן האוויר. עשרות אלפים מצרים השתתפו בקורסים האמורים בקהיר בלבד. נהפרו מקומות מחבוא רבים בחלקיה השונים של המדינה, ונקנו כמה מאות אלפים מסכות גז. בראשית חודש יוני נערכו תמרוני האפלה בקהיר וסביבותיה, על שטח של 4,000 מילים מרובעים המיושבים במליון נפשות וחצי. התמרונים נסתיימו בהצלחה מלאה. אוירוני האויב לא הבחינו בשום מרכו ממרכייה החשובים של הבירה. הצי הבריטי ערך תמרוני נסיון לכיבוש אלכסנדריה. הצי המגן הצליח להתגבר על הצי המתקיף. בגלל פעולותיה המאומצות של הממשלה המצרית בשטח ההתגוננות הפסיבית הוטב מצב הרוחות בארץ, ורגשי הפחד, אשר השתלטו על המצרים כמה חדשים לפני כן, פחתו בהרבה.

לויטננט-קולונל ה. ג. גרין

בטליון הרגלים הטריטוריאלי - אימונו ותרגולו

המאמר הניתן מטה לקוח מהמאסף החצירשמי "החיל האווירי", שיצא לאור באנגליה בקיץ 1939. ענינו של המאמר לקורא העברי בזמננו הוא בכך, שהיילי הצבא הטריטוריאלי באנגליה הם אורחים מתנדבים, העושים את אימונם בשעות החופש שלאחר העבודה - המערכת.

מטרתו של האימון הצבאי היא הכשרת הצבא למלחמה. המטרה הסופית היא - נצחון במערכה.

מטרה זו צריכה להיות תמיד לעיני המפקד בצבא הטריטוריאלי, כי בגלל קוצר-הזמן שברשותו לשם אימון אנשיו, הרי השאלה שעומדת לפניו תמיד היא לא מה עליו ללמד, אלא, מה עליו להשיג. הזמן הוא, אויבו הגדול של המפקד. משך הזמן, המוקדש לאימון בצבא הטריטוריאלי, - (שעה עד שעתיים תרגול בערב במשך השבוע, סופי-שבוע - בהזדמנויות, והמחנה של שבועיים בקיץ) - הריהו קצר כל כך, שהדרכת היסוד בעיקרי האימון הצבאי מהוה בעיה החובעת מחשבה ותשומת לב מתמידות.

משום כך, שונה בהכרח האימון של הצבא הטריטוריאלי מזה של הצבא הסדיר, אם כי בשניהם שואפים לאותן התוצאות. האימון בצבא הטריטוריאלי מתוקן כך.